ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobce: **M. K.**, zastoupeného JUDr. Ivo Palkoskou, advokátem, se sídlem Kleinerova 24/1504, Kladno, proti žalovanému: **Vězeňská služba České republiky**, **generální ředitelství**, se sídlem Soudní 1672/1a, Praha 4, proti rozhodnutí generálního ředitele žalovaného ze dne 2. 10. 2007, č. j. 55/408/2007 - 50/215, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 7 Ca 102/2008 - 28,

takto:

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 7 Ca 102/2008 - 28, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I.
Správní řízení

Rozhodnutím ze dne 2. 10. 2007, č. j. 55/408/2007 - 50/215 (dále jen „napadené rozhodnutí“) žalovaný zamítl odvolání proti rozhodnutí ředitele odboru ekonomického Generálního ředitelství Vězeňské služby ze dne 10. 7. 2007, č. j. 14813/3/2007 - 50/740, jímž byla žalobci uložena povinnost vydat částku 1 356 004 Kč jako bezdůvodné obohacení, neboť žalobce pobíral od 1. 3. 1994 do 31. 5. 2007 příspěvek za službu (výsluhový příspěvek) bez právního důvodu.

II.
Řízení před civilními soudy a před Městským soudem v Praze

Proti napadenému rozhodnutí brojil žalobce žalobou ze dne 12. 11. 2007 u Okresního soudu v Kladně podle ustanovení § 244 a násl. zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř."). Okresní soud v Kladně rozhodl usnesením ze dne 5. 2. 2008, č. j. 17 C 6/2008 - 15, kterým řízení zastavil podle ustanovení § 104b odst. 1, neboť podle jeho názoru nemají civilní soudy věcnou příslušnost daný případ rozhodnout, protože se jedná o spor týkající se služebního poměru, kde mají pravomoc rozhodovat správní soudy podle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s."). Žalobce byl poučen, že může proti napadenému rozhodnutí podat žalobu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. do 1 měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení, přičemž v takovém případě platí, že žaloba byla podána dnem, kdy došla soudu rozhodujícímu podle o. s. ř. Proti tomuto usnesení Okresního soudu v Kladně podal žalobce odvolání, o kterém rozhodl Krajský soud v Praze usnesením ze dne 31. 3. 2008, č. j. 28 Co 174/2008 - 21, tak, že usnesení soudu prvního stupně potvrdil.

Žalobce proto podal proti napadenému rozhodnutí žalobu ze dne 2. 5. 2008 podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. k Městskému soudu v Praze; žaloba došla městskému soudu dne 5. 5. 2008.

Městský soud v Praze rozhodl ve věci usnesením č. j. 7 Ca 102/2008 - 28 ze dne 23. 6. 2011, kterým žalobu proti napadenému rozhodnutí pro opožděnost odmítl. Městský soud uvedl, že žalobu podle částí páté o. s. ř. podal žalobce k Okresnímu soudu v Kladně dne 11. 1. 2008; řízení o žalobě o nahrazení napadeného rozhodnutí bylo zastaveno dle ustanovení § 104b odst. 1 o. s. ř., přičemž rozhodnutí o odvolání žalobce proti tomuto usnesení bylo žalobci doručeno dne 10. 4. 2008. Žalobce podle městského soudu sice v souladu s ustanovením § 72 odst. 3 s. ř. s. podal správní žalobu do 1 měsíce od právní moci rozhodnutí o zastavení řízení před civilními soudy; za den podání takovéto žaloby se proto považuje den podání žaloby k Okresnímu soudu v Kladně. Lhůta pro podání předmětné žaloby se řídila ustanovením § 196 odst. 1 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o služebním poměru"), přičemž její počátek byl dle zákona určen dnem nabytí právní moci správního rozhodnutí. Městský soud zkonstatoval, že pokud napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 15. 10. 2007, marně uplynula lhůta pro podání žaloby dne 14. 12. 2007. Žalobce však podal žalobu - podle části páté o. s. ř. - až dne 11. 1. 2008, a tudíž dle názoru městského soudu opožděně. Ustanovení § 72 odst. 3 s. ř. s. podle městského soudu upravuje pouze zachování lhůty podle data podání původní žaloby, nikoli stanovení nové lhůty pro podání žaloby bez ohledu na okamžik podání původní žaloby.

III.
Kasační stížnost, vyjádření žalovaného

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 7 Ca 102/2008 - 28 napadl v celém rozsahu žalobce (dále jen „stěžovatel") kasační stížností ze dne 1. 7. 2011 z důvodu podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Stěžovatel považuje závěr o opožděnosti podané žaloby za nesprávný, neboť žalobu podle části páté o. s. ř. k Okresnímu soudu v Kladně podal již 22. 11. 2007, nikoli dne 11. 1. 2008, jak dovodil městský soud. Žaloba tedy byla naopak podle přesvědčení stěžovatele podána ve lhůtě pro její podání, kterou dovodil městský soud. Stěžovatel spatřuje příčinu odmítnutí v tom, že městský soud si nevyžádal originál soudního spisu Okresního soudu v Kladně, sp. zn. 17 C 6/2008, ale že údaje získal patrně z elektronické evidence (či dotazem na příslušnou kancelář Okresního soudu v Kladně), která obsahuje datum zahájení řízení až dne 11. 1. 2008. V detailech k předmětnému řízení je však uvedeno, že tomuto řízení předcházelo řízení pod sp. zn. 21 Nc 7711/2007. Městský soud proto dle stěžovatele nesprávně vycházel z data uvedeného v této evidenci, aniž by reflektoval změnu spisové značky.

Stěžovatel dále navrhoval přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud návrhu vyhověl a usnesením ze dne 31. 8. 2011, č. j. 6 Ads 101/2011 - 49, kasační stížnosti stěžovatele proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 7 Ca 102/2008 - 28, přiznal odkladný účinek.

Žalovaný se ke kasační stížnosti vyjádřil podáním ze dne 4. 8. 2011. Žalovaný byl přesvědčen, že za komplikace spojené s datem podání žaloby nese odpovědnost zástupce žalobce, přičemž jeho postup považoval za účelový, neboť podle jeho názoru měl být veden snahou co nejvíce oddálit výrok soudu. Žalovaný se proto s argumentací stěžovatele neztotožnil a byl přesvědčen, že posouzení zachování lhůty je plně v kompetenci soudu.

IV.

Nejvyšší správní soud konstatoval přípustnost kasační stížnosti, neboť ta byla podána osobou oprávněnou (ustanovení § 102 s. ř. s.), opírá se o důvod uvedený v ustanovení § 103 písm. e) s. ř. s., a není nepřípustná ani z jiných důvodů ve smyslu ustanovení § 104 s. ř. s. Nejvyšší správní soud proto napadené usnesení Městského soudu v Praze podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a v rozsahu kasační stížnosti podle ustanovení § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná. Vedly ho k tomu následující úvahy:

Stížní důvod podle ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. je naplněn tehdy, pokud návrh byl nezákonně odmítnut nebo pokud bylo řízení nezákonně zastaveno.

Pro rozhodnutí o zákonnosti odmítnutí předmětné žaloby pro opožděnost je podle názoru Nejvyššího správního soudu stěžejní zodpovědět otázku, kdy byla stěžovatelem podána žaloba směřující vůči napadenému rozhodnutí podle části páté o. s. ř. a kdy po poučení civilními soudy stěžovatel řádně podal žalobu podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s.

Z tohoto důvodu si Nejvyšší správní soud vyžádal od Okresního soudu v Kladně spis týkající se předmětné věci vedený pod sp. zn. 17 C 6/2008. Z jeho obsahu Nejvyšší správní soud zjistil, že žalobce podal proti napadenému rozhodnutí žalobu datovanou dnem 12. 11. 2007 u Okresního soudu v Kladně dne 22. 11. 2007. Z obsahu předmětného

spisu je dále zřejmé, že věc byla původně zapsána pod sp. zn. 21 Nc 7711/2007, přičemž v lednu 2008 byla tatáž věc zapsána pod sp. zn. 17 C 6/2008. Okresní soud v Kladně rozhodl usnesením ze dne 5. 2. 2008, č. j. 17 C 6/2008 - 15, kterým řízení z důvodu své věcné nepříslušnosti zastavil. O odvolání stěžovatele proti tomuto usnesení bylo rozhodnuto Krajským soudem v Praze usnesením ze dne 31. 3. 2008, č. j. 28 Co 174/2008 - 21, tak, že usnesení soudu prvního stupně potvrdil. Usnesení Krajského soudu v Praze bylo zástupci žalobce doručeno dne 10. 4. 2008 a téhož dne nabylo i právní moci.

Závěr Městského soudu v Praze o tom, že žaloba podle části páté o. s. ř. byla podána až dne 11. 1. 2008 proto nemá oporu v soudním spise Okresního soudu v Kladně.

Nejvyšší správní soud proto dále zkoumal, zda závěr o opožděnosti učiněný Městským soudem v Praze za dané situace je správný, či nikoli.

Jak správně dovodil městský soud, řídila se lhůta pro podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného ustanovením § 196 odst. 1 zákona o služebním poměru, které stanovilo lhůtu 60 dnů od nabytí právní moci správního rozhodnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá, že napadené rozhodnutí nabylo právní moci doručením dne 15. 10. 2007. Od tohoto data tedy běžela stěžovateli lhůta 60 dnů pro podání žaloby, která uběhla dne 14. 12. 2007, v tomto ohledu městský soud také nepochybil.

Protože žalobce nesprávně podal žalobu podle části páté o. s. ř., a nikoli dle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s., je nutné pro posouzení včasnosti žaloby dále aplikovat ustanovení § 72 odst. 3 s. ř. s., podle kterého se uplatňuje fikce, že žaloba ve správním soudnictví byla podána již dnem, kdy obdobná žaloba došla soudu rozhodujícímu podle o. s. ř., pokud je žaloba podle ustanovení § 65 a násl. s. ř. s. podána věcně a místně příslušnému správnímu soudu do jednoho měsíce od právní moci rozhodnutí obecného soudu o zastavení řízení.

Řízení o žalobě proti napadenému rozhodnutí bylo civilními soudy dle spisu zapůjčeného Okresním soudem v Kladně pravomocně zastaveno dne 10. 4. 2008, stěžovatel následně podal příslušnou správní žalobu dne 5. 5. 2008, tj. v rámci měsíční lhůty po nabytí právní moci usnesení o zastavení řízení před civilními soudy.

Za použití ustanovení § 72 odst. 3 s. ř. s. tedy byla předmětná správní žaloba podána stěžovatelem již 22. 11. 2007, lhůta podle ustanovení § 196 odst. 1 zákona o služebním poměru proto byla dodržena a žaloba tedy byla podána včas.

Nejvyšší správní soud souhlasí s názorem Městského soudu, že ustanovení § 72 odst. 3 s. ř. s. směřuje k zachování lhůty podle data podání původní žaloby k civilním soudům a že tudíž správní soudy mají za obdobné situace zjišťovat, kdy byla podána původní žaloba podle části páté o. s. ř. k civilním soudům - srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 3 As 30/2005 - 66, dostupný na www.nssoud.cz) - za účelem zjištění dodržení lhůty pro podání žaloby normované ustanovením § 72 s. ř. s. nebo ve zvláštních předpisech. Městský soud v Praze ale v posuzované věci nesprávně zjistil datum podání žaloby podle části páté o. s. ř. před civilními soudy a nesprávně tudíž dospěl

k závěru ohledně opožděnosti správní žaloby ze dne 2. 5. 2008 proti napadenému rozhodnutí.

Za dané situace proto Nejvyššímu správnímu soudu nezbylo nic jiného, než usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 6. 2011, č. j. 7 Ca 102/2008 - 28, jako nezákonné zrušit a věc vrátit Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

V novém rozhodnutí městský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (ustanovení § 110 odst. 2 s. ř. s.).

Zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí (ustanovení § 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. října 2011

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu